

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DOTYCZĄCA USTALEŃ

**MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA BIAŁOBRZEGI OBEJMUJĄCEGO DZIAŁKI NR 1532/10 I 1532/11
POŁOŻONE W BIAŁOBRZEGACH**

MARZEC
2021 r.

Opracowanie wykonane przez:

*VIVERE Łukasz Nitecki
ul. Sanicka 145
97-500 Radomsko*

Główny projektant:

mgr inż. arch. Łukasz Nitecki

Spis treści

1. WPROWADZENIE	5
a. Przedmiot, zakres i cele prognozy oddziaływania na środowisko	5
b. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy oraz jej powiązaniach z innymi dokumentami	6
c. Udział społeczeństwa w opracowaniu prognozy oddziaływania na środowisko	6
2. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	6
a. Istniejące zagospodarowanie	7
b. Położenie fizycznogeograficzne i rzeźba terenu	7
c. Budowa geologiczna	8
d. Udokumentowane złoża, tereny i obszary górnicze	9
e. Warunki hydrologiczne	9
f. Sieć hydrograficzna	10
g. Gleby	11
h. Warunki klimatu lokalnego	12
i. Flora	12
j. Fauna	14
k. Formy ochrony przyrody	15
3. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH	15
a. Zagrożenia atmosfery	16
b. Stan wód powierzchniowych i podziemnych	17
c. Hałas	18
d. Oddziaływanie elektroenergetyczne	18
4. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH I INNYCH USTALEŃ ZAWARTYCH W MIEJSCOWEYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	19
a. Informacje o głównych celach, zawartości oraz powiązaniach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami	19
b. Ustalenia planu	19
5. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM ALBO KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	21
6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA	23
7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO	24
a. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleb	24
b. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	24
c. Oddziaływanie na powietrze	25
d. Oddziaływanie na krajobraz	25

e. Klimat lokalny.....	25
f. Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy.....	25
g. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	26
h. Oddziaływanie na obszary chronione.....	26
i. Oddziaływanie na zasoby naturalne	27
j. Oddziaływanie na klimat akustyczny	27
k. Emitowanie pól elektromagnetycznych	27
l. Oddziaływanie na ludzi	27
m. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii.....	27
8. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	28
9. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU.....	28
10. TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY, JAKIE NAPOTKANO OPRACOWUJĄC PROGNOZĘ.....	28
11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.	29
12. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	29
13. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	29
14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	29

1. WPROWADZENIE

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 3 ust. 1 pkt. 14, art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.). Niniejsze opracowanie sporządzone jest w ramach procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, która w systemie polskiego prawa jest jednym z podstawowych elementów oceny potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego zagospodarowania terenu wyznaczonego w planie.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej planu miejscowego wskazuje również art. 17 pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.), zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza plan miejscowy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

a. Przedmiot, zakres i cele prognozy oddziaływania na środowisko

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Białobrzegi obejmującego działki nr 1532/10 i 1532/11 położone w Białobrzegach. Obejmuje ona kompleksową ocenę warunków biotycznych i abiotycznych środowiska przyrodniczego, przy uwzględnieniu jego aktualnego stanu i odporności na zmiany antropogeniczne oraz wpływu na środowisko dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu. Określa wpływ i zakres potencjalnych zmian w środowisku i warunkach życia mieszkańców, wywołanych realizacją ustaleń projektowanego dokumentu oraz przedstawia rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywne wpływy na środowisko, spowodowane realizacją ustaleń zawartych w planie.

Zakres i stopień szczegółowości prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białobrzegach oraz jest zgodny z art. 51 oraz art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Głównym celem niniejszego opracowania jest wstępne określenie wpływu i zakresu potencjalnych zmian w środowisku i warunkach życia mieszkańców, wywołanych realizacją ustaleń projektowanego dokumentu, dokonanie oceny czy jego zapisy nie naruszają idei zrównoważonego rozwoju zapewniających zachowanie prawidłowej gospodarki zasobami naturalnymi dla obecnych i przyszłych pokoleń oraz wskazanie metod zmniejszenia lub wykluczenia uciążliwości dla środowiska wynikających z realizacji działań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Do pozostałych celów zalicza się:

- ocenę możliwości oddziaływań transgranicznych,
- identyfikację obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko i jego elementy składowe,
- ocenę, na ile zaproponowane rozwiązania pozwolą wzbogacić lub odtworzyć obniżone i zdegradowane wartości środowiska,
- ocenę możliwości pojawienia się nowych szans dla ukształtowania wyższej jakości środowiska.

Opracowanie składa się z części tekstowej oraz z części graficznej, sporządzonej w skali 1:1000.

b. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy oraz jej powiązaniach z innymi dokumentami

Prognozę do projektu planu wykonano w zakresie przewidzianym przepisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 282 z późn. zm.), w szczególności art. 51 ust. 2 z uwzględnieniem art. 52 ust. 1 i 2 oraz po uzgodnieniu zakresu i stopnia szczegółowości prognozy przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Przy sporządzaniu prognozy przeanalizowane zostały ustalenia studium oraz opracowania ekofizjograficznego. W analizach skupiono się na charakterze obszaru będącego przedmiotem oddziaływania oraz na problematyce i celach ocenianego dokumentu. Wykorzystano materiały kartograficzne, opracowania archiwalne i planistyczne z zakresu badań środowiska przyrodniczego na omawianym terenie. Zebrane w ten sposób informacje posłużyły do określenia aktualnego stanu środowiska przyrodniczego i jakości jego funkcjonowania przy obecnym zainwestowaniu oraz przedstawieniu oceny zakresu i charakteru przewidywanych zmian będących skutkiem realizacji ustaleń planu. Punktem wyjścia do tego była identyfikacja czynników mających potencjalny wpływ na środowisko.

c. Udział społeczeństwa w opracowaniu prognozy oddziaływania na środowisko

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem wymagającym sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Elementem tej oceny jest prognoza oddziaływania na środowisko, która zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.), wymaga udziału społeczeństwa w jej sporządzaniu, dzięki czemu osoby nie posiadające profesjonalnej wiedzy mogą aktywnie włączyć się do konsultacji projektu, który w wyniku realizacji jego potencjalnych działań i przedsięwzięć będzie oddziaływać na środowisko.

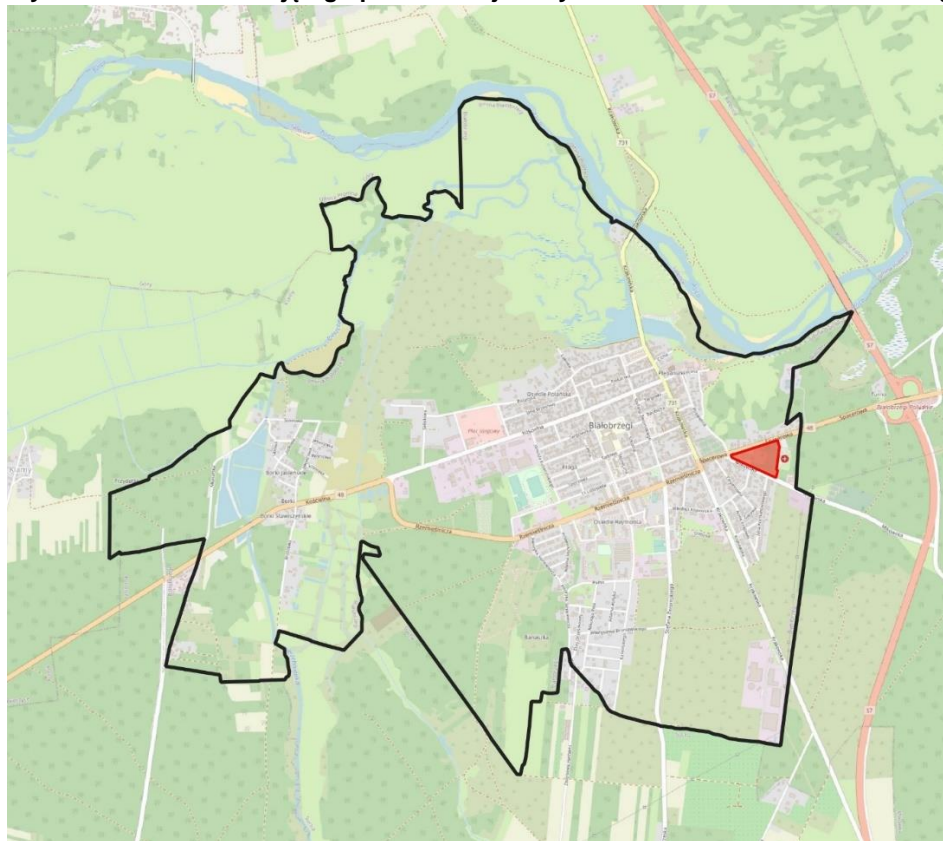
Artykuł 29. w/w ustawy podtrzymuje dotychczasową regulację prawa ochrony środowiska, przyznając prawo składania uwag i wniosków w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa „każdemu”. Środowisko przyrodnicze jest bowiem dobrem, które służy wszystkim, nie tylko społeczności lokalnej. Możliwość zapoznania się z prognozą i planem może korzystnie wpłynąć na umiejętności oceny prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożeń oraz ich potencjalnej wagi.

2. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Zasięg ustaleń planu dotyczy obszaru zlokalizowanego we wschodniej części miasta Białobrzegi.

Z uwagi na fakt, iż rozpoznanie cech poszczególnych elementów przyrodniczych oraz określenie wielkości i zasięgów zagrożeń środowiska i zdrowia ludzi należy rozpatrywać w szerszej skali, do sporządzenia niniejszego opracowania wykorzystano materiały, które swoim zasięgiem obejmują obszar całego miasta lub gminy.

Usytuowanie obszaru objętego planem miejscowym w strukturze miasta Białobrzegi

Źródło Opracowanie własne

a. Istniejące zagospodarowanie

Obszar o powierzchni 2,6745 ha wyznaczają pasy drogowe ulic Spacerowej i Mikowskiej oraz teren Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Białobrzegach. Obszar jest terenem niezabudowany, w dużym stopniu zadrzewionym.

W granicach analizowanego obszaru obowiązuje zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta Białobrzegi, dla terenów zielonych położonych w Białobrzegach przy ul. Spacerowej i Mikowskiej, przyjęta uchwałą Nr XIV/105/2012 Rady Miasta i Gminy Białobrzego z dnia 21 lutego 2012 r.

Zgodnie z ustaleniami ww. uchwały w ramach rozpatrywanego obszaru wyodrębniono:

- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami nieuciążliwymi, oznaczony symbolem MWU,
- teren zieleni urządzonej z usługami towarzyszącymi, oznaczony symbolem ZPU.

b. Położenie fizycznogeograficzne i rzeźba terenu

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego obszar miasta znajduje się w zasięgu:

provincji	Niż Środkowoeuropejski	
podprovincji	Niziny Środkowopolskie	
makroregionu	Wzniesienia Południowomazowieckie	Nizina Środkowomazowiecka
mezoregionu	Dolina Białobrzaska	Równina Kozienicka

przy czym obszar objęty planem znajduje się w granicach mezoregionu Równina Kozienicka.

Uwzględniając jednak zmodyfikowaną wersję fizycznogeograficznego podziału Polski opublikowaną w czasopiśmie *Geographia Polonica* w 2018 r.^{**}, obszar miasta znajduje się w zasięgu:

provincji	Niż Środkowoeuropejski		
podprovincji	Niziny Środkowopolskie		
makroregionu	Wzniesienia Południowomazowieckie	Nizina Środkowomazowiecka	
mezoregionu	Dolina Białobrzaska	Równina Kozienicka	Dolina Dolnej Pilicy

przy czym obszar objęty planem znajduje się w granicach mezoregionu Dolina Dolnej Pilicy.

W morfologii terenu wyróżnić można dwie zasadnicze jednostki: dolinę rzeki Pilicy i obszar wysoczyzny. Wysoczyzna polodowcowa zajmuje południową i środkową część gminy, zbudowana jest z piasków i glin zwałowych. Znajdujące się na jej terenie pagórki morenowe osiągają wysokość powyżej 150 m n.p.m.. Ku północy wysoczyzna przechodzi rozmytą, niewyraźną krawędzią w obszar piaszczysty tarasów akumulacyjnych doliny rzeki Pilicy. W dolinie Pilicy, na znacznych przestrzeniach zaznaczają się tarasy młodopleistoceny, wyniesione do około 15 m ponad poziom wody w rzece.

Powierzchnia tarasów jest prawie płaska, wyniesiona lekko w kierunku biegu rzeki. W obrębie współczesnej doliny Pilicy występuje holoceny taras nadzalewowy, wyniesiony na około 1,5-2,0 m ponad średni poziom wody w rzece. Holoceny tarasy zalewowe wyniesione są od 0,5 m ponad średni poziom wód rzecznych. Szerokość tarasu zalewowego w dolinie Pilicy wynosi 2,5-3,5 km.

Rzeźba terenu gminy Białobrzegi jest w zdecydowanej większości płaska i niskofalista, co czyni ją korzystną dla rozwoju rolnictwa.

c. Budowa geologiczna

Pod względem geologicznym teren gminy Białobrzegi wchodzi w skład jednostki geologicznej zwanej Synklinorium brzeżnym. Starsze podłoże budują utwory jury i kredy. Utwory jurajskie na terenie gminy nie zostały nawiercone istniejącymi otworami - występują utwory frakcji węglanowej (wapienie i margle). Osady kredy wykształcone w postaci piaskowców, piasków, margli, opok występują pod kompleksem osadów trzeciorzędu, tylko lokalnie pod utworami czwartorzędu.

Na obszarze gminy rozpoznano utwory kredy górnej, trzeciorzędu i czwartorzędu:

- utwory kredowe w dolinie Pilicy występują miejscami wprost pod utworami czwartorzędownymi (trzeciorząd został wyerodowany) na głębokości około 15 - 40 m .pp.t.. Wykształcone są w postaci warstw iłu i pyłu przewarstwionych wapieniem i marglem. Na południe od krawędzi Pilicy utwory kredowe zalegają pod przykryciem trzeciorzędu, wykształcone są różnie - jako margle, piaskowce, iłolupki i iły, zalegające na różnej głębokości. Deniwelacje stropu są wyraźne,
- utwory trzeciorzędu (miocen i pliocen) nawiercono w wielu punktach terenu - tworzy podłoże czwartorzędu, nie tworzy on ciągłej pokrywy, jest zróżnicowany - zarówno w sensie litologicznym, jak i miąższości osadów w poszczególnych profilach. Pod względem litologicznym wykształcony jest w postaci piasków z przewarstwieniami iłów i mułków z małymi wkładkami węgla brunatnego. Głębokość występowania stropu trzeciorzędu wynosi od kilku do 70 m. Miąższość osadów to również od kilku do ponad 100 m.
- utwory czwartorzędu zalegają ciągłą pokrywą o miąższości do 35,5 m na utworach trzeciorzędownych. Osady pleistoceny reprezentowane są głównie przez gliny zwałowe zlodowacenia środkowo-polskiego. Zalegają one od powierzchni terenu lub w podłożu pod przykryciem utworów piaszczystych. Miąższości glin są zróżnicowane, przeważnie nie

^{**} J. Solon, J. Borzyszkowski, M. Bidlasik, A. Richling, K. Badora, J. Balon, T. Brzezińska-Wójcik, Ł. Chabudziński, R. Dobrowolski, I. Grzegorzczak, M. Jodłowski, M. Kistowski, R. Kot, P. Kraż, J. Lechnio, A. Macias, A. Majchrowska, E. Malinowska, P. Migoń, U. Myga-Piątek, J. Nita, E. Papińska, J. Rodzik, M. Strzyż, S. Terpiłowski, W. Ziąja, *Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data*, *Geographia Polonica*, 2018, t. 91, nr 2, s. 143-170

przekraczają 5,0 m. Poniżej glin w wielu miejscach występują mułki i ropy zastoiskowe, przechodzące w rejonie Białobrzegów w osady organiczne interglacjału wielkiego. Powyżej glin na znacznych przestrzeniach występują pleistocenyjskie piaski wodnolodowcowe, które były akumulowane w trakcie zlodowacenia środkowopolskiego. Wzgórza moren czołowych budują utwory piaszczysto-żwirowe, a miąższość tych utworów wynosi od 2 do 7 m. Żwiry i piaski rzeczne związane są głównie z dolinami Pilicy i Pierzchnianki i budują tarasy pleistocenyjskie. Osady holocenyjskie wypełniają współczesne dna dolin i zagłębienia terenu. W dnach dolin rzecznych występują na ogół namuły i piaski rzeczne, lokalnie torfy. Miąższość tych utworów jest zróżnicowana, najczęściej wynosi ca 10 m. W dnach dolinek denudacyjnych i zagłębienia terenu występują głównie mułki i piaski aluwialno-deluwialne, miąższość tych utworów na ogół nie przekracza 1 m.

Według podziału Polski na jednostki tektoniczne w epoce alpejskiej gmina Białobrzegi położona jest na pograniczu Niecki Warszawskiej oraz antyklinorium kujawsko-pomorskiego.

d. Udokumentowane złoża, tereny i obszary górnicze

Obszar objęty planem położony jest:

- poza obszarami występowania udokumentowanych złóż kopalin,
- poza wyznaczonymi na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo górnicze i geologiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 1064 z późn. zm.) terenami i obszarami górniczymi,
- w granicach obszarów występowania wód podziemnych - Główny Zbiornik Wód Poziemych Nr 215 „Subniecka warszawska” - jest to zbiornik o charakterze porowym, występujący w osadach trzeciorzędowych. Jego powierzchnia wynosi 51 000 km², natomiast szacunkowe zasoby wynoszą 250 tys. m³/d.

e. Warunki hydrologiczne

Gmina znajduje się w obszarze GZWP 215 Subniecka Warszawska, który na chwilę obecną nie posiada dokumentacji hydrogeologicznej.

Na terenie opracowania wody podziemne występują w utworach kredy, trzeciorzędu (GZWP 215) oraz czwartorzędowego. Kredowy poziom wodonośny tworzy rozległy zbiornik wód podziemnych, którego kolektorem są margle, opoki, wapienie. Wody tego poziomu mają charakter szczelinowy lub szczelinowo-porowy występują pod ciśnieniem co wiąże się z występowaniem w stropie utworów nieprzepuszczalnych. Jakość wody charakteryzuje się znaczną twardością, głównie węglanową zawartością żelaza przekraczającą normy, nieco podwyższoną zawartością manganu. Pod względem chemicznym, poza żelazem i manganem nie budzi zastrzeżeń.

W utworach trzeciorzędowych na terenie opracowania brak jest danych odnośnie wydajności, poziom ten nie ma znaczenia dla zaopatrzenia w wodę i tworzy na terenie województwa mazowieckiego GZWP 215 „Subniecka warszawska”, który ma strategiczne znaczenie w gospodarce wodnej kraju. W utworach czwartorzędowych wody podziemne występują w piaskach, w soczewkach i przewarstwieniach piaszczysto-żwirowych w obrębie glin zwałowych. Pierwszy poziom wodonośny występuje na głębokości od 1,2 m p.p.t. do 9,0 m p.p.t., drugi na głębokości od 18,0 do 26,0 m p.p.t., w zależności od miąższości osadów czwartorzędowych i ich wykształcenia litologicznego. Wody podziemne ujmowane są w studniami kopanymi, jak i płytkimi studniami wierconymi. Wydajności uzyskane z tego poziomu wynoszą około: 1,0 m³/h przy depresji 5 m (studnia w Kamieniu). Zasadnicze znaczenie dla zaopatrzenia w wodę ma kredowy poziom wodonośny, charakteryzujący się dużą wodonośnością i dobrą jakością wody. Z poziomu tego korzystają wodociągi miejskie w Białobrzegach (ujęcie komunalne o zatwierdzonych zasobach 252,0 m³/h), jak również większe zakłady przemysłowe i bazy. Maksymalna wydajność, jaką uzyskano z poziomu kredowego na terenie gminy wynosi 250 m³/h. Poziom czwartorzędowy ma jedynie lokalne znaczenie, może być wykorzystywany dla zaopatrzenia w wodę indywidualnych gospodarstw oraz mniejszych zakładów przemysłowych. Znaczna część mieszkańców wsi zaopatruje się w wodę ze studni kopanych.

Ważnym zagadnieniem jest ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem gdyż wody podziemne poziomu czwartorzędowego są przeważnie zasilane bezpośrednio z powierzchni, a nie

posiadają warstw izolacyjnych. Potencjalne źródło skażenia wód mogą stanowić zakłady przemysłowe i wysypiska odpadów.

Pierwszy poziom wód gruntowych kształtuje się w zależności od rzeźby i budowy geologicznej. W obrębie zagłębień terenu zwierciadło wód gruntowych występuje stale na głębokości od 0,5 do 1 m, lokalnie do 2 m poniżej powierzchni terenu i utrzymuje się w przepuszczalnych utworach holoceniowych. Charakter zwierciadła jest na ogół swobodny.

Na obszarach wysoczyznowych pierwszy poziom gruntowych występuje na różnych głębokościach. Wody płytsze niż 2 m p.p.t. występują głównie w sąsiedztwie dolin i zagłębień terenu. Na pozostałych obszarach wysoczyzny wody gruntowe występują przeważnie głębiej niż 4 m p.p.t.. Na znacznych obszarach tworzą one ciągły poziom wodonośny o swobodnym zwierciadle. Na obszarach zbudowanych z trudnoprzepuszczalnych utworów swobodny poziom wód gruntowych ulega znacznym zakłóceniom. Na tych obszarach wody gruntowe na ogół nie mają ciągłego poziomu, lecz występują na zmiennych głębokościach w formie sączeń lub soczew. Zwierciadło tych wód często wykazuje napięcie. Ponadto, na obszarach występowania w płytkim podłożu gruntów trudnoprzepuszczalnych są sprzyjające warunki do okresowego utrzymywania się tzw. wód „wierzchówkowych”

Ogólnie można stwierdzić że na terenie opracowania warunki geologiczne są korzystne dla osadnictwa.

W granicach obszaru objętego planem nie obowiązują strefy ochronne ujęć wód oraz obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych.

Zgodnie z Planem zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911) gmina Białobrzegi położona jest w ramach Jednolitych Części Wód Podziemnych o kodach PLGW200073 i PLGW200074, przy czym obszar objęty planem, podobnie jak zdecydowana większość gminy, zlokalizowany jest w ramach pierwszej z nich. Charakterystykę w/w JCWPd przedstawia poniższa tabela:

Kod JCWPd	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu ilościowego	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągn. celów środ.	Czy JCW wyznaczono do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi?
PLGW200073	dobry	dobry	dobry	niezagroż.	tak

f. Sieć hydrograficzna

Pod względem hydrogeologicznym gmina Białobrzegi położona jest w całości w dorzeczu Wisły, w zlewni rzeki Pilicy oraz jej dopływów, z których największymi są rzeki Pierzchnia oraz Drzewiczka. Południowo-wschodni fragment obszaru gminy położony jest w zlewni rzeki Radomki (dział wodny II rzędu). Pilica ma rangę rzeki II rzędowej o charakterze niżowym z przepływem jednostkowym (qsw) mniejszym od 5/sek/km².

Na terenie gminy Białobrzegi znajdują się znaczącej wielkości kompleksy stawów rybnych: w Białobrzegach w dzielnicy Borki i w Stawiszynie.

Rzeka Pierzchnianka (cała dolina od Stawiszyna do ujścia) jest w przeważającej części uregulowana i zmeliorowana.

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód powierzchniowych, w ramach gminy Lubliniec należy wyróżnić:

- JCWP „Piechrznianka” (krajowy kod to RW200017254949), zaliczoną do typu 17 – potok nizinny piaszczysty,
- JCWP „Pilica od Drzewiczki do ujścia” (krajowy kod to RW200019254999), zaliczoną do typu 19 – rzeka nizinna piaszczysto – gliniasta, na terenie której zlokalizowany jest obszar objęty planem,
- JCWP „Dopływ spod Brzeskiej Woli” (krajowy kod to RW2000172549549), zaliczoną do typu 17 – potok nizinny piaszczysty,
- JCWP „Tymianka” (krajowy kod to RW200017252589), zaliczoną do typu 17 – potok nizinny

piaszczysty,

- JCWP „Dyga” (krajowy kod to RW2000172549699), zaliczoną do typu 17 – potok nizinny piaszczysty.

Charakterystykę w/w JCWP, zgodnie z Planem zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911) przedstawiają poniższe tabele określające:

- status JCWP oraz podstawę jego określenia:

Nazwa i kod JCWP	Status JCWP	Aktualny stan JCWP	Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie SZCW
Piechrznianka RW200017254949	naturalna	zły	nie dotyczy
Pilica od Drzewiczki do ujścia RW200019254999	naturalna	zły	nie dotyczy
Dopływ spod Brzeskiej Woli RW2000172549549	naturalna	zły	nie dotyczy
Tymianka RW200017252589	naturalna	zły	nie dotyczy
Dyga RW2000172549699	naturalna	zły	nie dotyczy

- cele środowiskowe oraz możliwość ich osiągnięcia:

Nazwa i kod JCWP	Cele środowiskowe dla JCWP		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
	Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
Piechrznianka RW200017254949	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagożona
Pilica od Drzewiczki do ujścia RW200019254999	dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekę istotnego - Pilica w obrębie JCWP	dobry stan chemiczny	zagożona
Dopływ spod Brzeskiej Woli RW2000172549549	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagożona
Tymianka RW200017252589	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagożona
Dyga RW2000172549699	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona

g. Gleby

Na terenie gminy Białobrzegi dominują gleby piaszczyste lekkie, duży ich procent to gleby podmokłe, tzw. piaski sapowate. Występują również gleby wytworzone z glin zwałowych, zwłaszcza w okolicach miejscowości Sucha, Szczyty i Stawiszyn. W obniżeniach terenu i dolinie rzeki Pilicy wytworzyły się czarnoziemy i płytkie ziemie murszaste. Obszar gminy cechują gleby stosunkowo niskiej jakości dla produkcji rolnej. Piąta i szósta klasa gruntów stanowi niemal 61% powierzchni całej gminy. Gleby lepszych klas bonitacyjnych, w tym gleby chronione trzeciej klasy gruntów znajdują się przeważnie w południowo-zachodniej części (Jesionna, Sucha, Stawiszyn) oraz w rejonie Szczytów. Gleby torfowe występują na znacznych obszarach gminy Białobrzegi, głównie w rejonie dolin rzecznych.

Na obszarze gminy gleby chronione klas I-III obejmują 276 ha, co stanowi 10,5% ogólnej powierzchni gminy. Zdecydowaną większość stanowią gleby niskie bonitacyjnie (V i VI klasa) - w sumie 53,8 % powierzchni gminy.

Na stan gleb ma wpływ wiele czynników m.in.: procesy erozyjne, emisja gazów i pyłów, prowadzona gospodarka rolna (nawożenie, stosowanie środków ochrony roślin). Duże znaczenie ma również świadomość ekologiczna użytkowników gruntów.

W granicach obszar objętego planem miejscowym występują grunty klasy Bz – tereny rekreacyjno – wypoczynkowe.

h. Warunki klimatu lokalnego

Według podziału Polski na dzielnice rolniczo-klimatyczne, gmina Białobrzegi znajduje się w skrajnie południowej części „dzielnic środkowej”. Charakterystyka elementów klimatycznych na podstawie danych ze stacji meteorologicznej w Warce i Nowym Mieście przedstawia się następująco:

- średnia temperatura roczna wynosi 7,5°C,
- średnia temperatura najcieplejszego miesiąca wynosi 18,3°C,
- średnia temperatura najchłodniejszego miesiąca wynosi – 3,4°C,
- średnia amplituda roczna wynosi 21,7°C,
- ilość dni z temperaturą powyżej 0°C wynosi 117,
- ilość dni z temperaturą powyżej 25°C wynosi 41-44,
- średnia roczna wilgotność powietrza wynosi 80%,
- zachmurzenie wynosi 6,3,
- suma roczna opadów wynosi 548 mm,
- długość występowania pokrywy śnieżnej wynosi 38-60dni,
- długość okresu wegetacyjnego wynosi 170-217 dni,
- ostatnie przymrozki wiosenne występują w okresie od 15 do 30 kwietnia,
- pierwsze przymrozki jesienne występują ok. 15 października.

Zdecydowanie dominują wiatry zachodnie, często występują również wiatry południowo – zachodnie, najrzadsze są natomiast wiatry północno-wschodnie. Największe zachmurzenie występuje w grudniu, najmniejsze w sierpniu i wrześniu. W poszczególnych częściach obszaru gminy występują lokalne zróżnicowania klimatyczne, mogące mieć wpływ na warunki budowlane i potencjalne funkcje.

Warunki klimatyczne określają potencjalne możliwości rozwoju rolnictwa. Podstawową charakterystyką jest długość okresu wegetacyjnego wynoszącego dla gminy od 170 do 217 dni. Pozwala to na uprawę większości roślin uprawianych w tej części Polski. Najgroźniejsze dla rozwoju produkcji roślinnej, w tym szczególnie warzywniczej i ogrodniczej, jest możliwość występowania późno-wiosennych przymrozków, co może prowadzić do wymarzania upraw.

i. Flora

Lasy:

Szczególnie znaczącym elementem w środowisku przyrodniczym są lasy. Spełniają one wielorakie funkcje: środowiskotwórcze, krajobrazowe, ochronne, społeczne - przyczyniając się do zachowania równowagi ekologicznej w obrębie gminy.

W uszczegółowieniu funkcje lasu kształtują się następująco:

- retencjonowanie wody i łagodzenie ekstremalnych stanów przepływu wód powierzchniowych i gruntowych,
- przeciwdziałanie degradacji i erozji gleb oraz stepowienia krajobrazu,
- wiązanie dwutlenku węgla i gazów przemysłowych z powietrza, wody i gleby oraz neutralizacja ich negatywnego działania,
- korzystna modyfikacja warunków hydrologicznych i topoklimatycznych na terenach rolniczych,
- zachowanie zasobów genowych flory i fauny oraz przywracanie bioróżnorodności i naturalności krajobrazu,
- tworzenie możliwości wypoczynku oraz poprawy warunków życia dla ludności gminy i okolic.

Lasy miasta i gminy Białobrzegi zajmują powierzchnię ogólną 3308,90 ha, w tym w sektorze publicznym (lasy i grunty leśne państwowe, Państwowego Funduszu Ziemi i Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa i Kółek Rolniczych) jest 2350 ha, w sektorze indywidualnym (lasy prywatne indywidualnych gospodarstw rolnych, lasy wspólnot gruntowych) jest 830 ha.

Lesistość gminy wynosi 42,6% i jest znacznie wyższa od średniej lesistości byłego województwa radomskiego, wynoszącej 22,4% oraz średniej lesistości Polski - 31%. Terytorialnie lasy należą do nadleśnictwa Dobieszyn — obręb Białobrzegi.

Obszary leśne występują w postaci kilku dość rozległych, oddzielnych, a zarazem malowniczo ze sobą powiązanych kompleksów. Lasy, będące pozostałością dawnej Puszczy Stromieckiej, ograniczonej dolinami rzek Wisły, Pilicy i Radomki odznaczają się znacznym stopniem naturalności, jak

i również związanymi z tym dużymi walorami biocenotycznymi (lasy o charakterze wodochronnym i glebochronnym, ostoje zwierzyny). W ich obrębie dominują siedliska borowe (bór mieszany „Pino - Quercetum”, bór świeży „Vaccinio myrtilli — Pinetum”) z panującą sosną i dębem. W tarasie zalewowym Pilicy i jej prawego dopływu Pierzchnianki występują niewielkie fragmenty lasów łągowych „Circaeo - Alnetum”. Wzdłuż Pilicy ciągną się masowo wikliny nadrzeczne „Salicetum triandro - Vimenales”.

Ponadto, w obrębie całej gminy rozproszone są niewielkie powierzchnie leśne oraz liczne zadrzewienia i zakrzewienia, co w połączeniu z pewnym zróżnicowaniem terenu dopełnia uwidoczniającą się naturalistyczną różnorodność krajobrazu.

Stan środowiska leśnego na terenie miasta i gminy Białobrzegi uznaje się za zadowalający. W jego obrębie nie stwierdzono stref zagrożeń przemysłowych.

Zadrzewienia:

Zadrzewienia tworzą pojedyncze drzewa i krzewy lub ich skupienia, nie będące zbiorowiskami leśnymi, wraz z zajmowanym terenem i pozostałymi składnikami jego szaty roślinnej. W obrębie miasta i gminy Białobrzegi zajmują one powierzchnię ogólną 110 ha, w tym w sektorze publicznym (zadrzewienia gruntów państwowych i komunalnych, PFZ i AWR, SP, KR) 36 ha, natomiast w sektorze indywidualnym (zadrzewienia prywatne, zadrzewienia wspólnot gruntowych) - 74 ha. Występujące zespoły zadrzewień przybierają tu następujące formy:

- zadrzewienia prywatne - układają się szczególnie malowniczo w obrębie dolin rzecznych, zwłaszcza w rozległym paśmie doliny Pilicy i jej dopływu – Pierzchnianki,
- zadrzewienia przydrożne - ciągną się liniowo wzdłuż tras komunikacyjnych (głównie drogi: Warszawa - Białobrzegi – Radom, Białobrzegi - Wyśmierzyce, Białobrzegi - Stromiec, Białobrzegi - Sucha Szlachecka - Branica, Stawiszyn - Chruściechów),
- zadrzewienia śródpolne - rozpraszają się mozaikowo w obrębie terenów rolnych (w szczególności północna część gminy - okolice Białobrzegów, Kolonii Brzeźce, Brzeziec, Bud Brankowskich, Szczytów, Suchoj Szlacheckiej),
- zadrzewienia przyzagrodowe - pokrywają tereny towarzyszące zabudowie zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej w poszczególnych wsiach i przysiółkach,
- zadrzewienia pozostałe wypełniają powierzchnie parków wiejskich i podworskich,
- skwery, cmentarze oraz inne formy zieleni urządzonej.

Z ekologicznego punktu widzenia zadrzewienia wspólnie z lasami to naturalne „bufory środowiskowe”, wspierające stabilność krajobrazu. W obrębie miasta i gminy Białobrzegi pełnią one wiele zróżnicowanych środowiskowo funkcji:

- zwiększają wodną retencyjność krajobrazu,
- ograniczają ewapotranspirację gruntów ornych,
- chronią zlewnie źródłowe,
- przeciwdziałają wodnej i wietrznej erozji gleby,
- chronią czystość wód powierzchniowych,
- chronią przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z różnych źródeł emisji, w tym z komunikacji drogowej,
- zapobiegają tworzeniu się zasp śnieżnych na szlakach komunikacyjnych,
- wzmagają naturalny opór środowiska przeciw szkodnikom roślin uprawnych,
- zapewniają warunki bytowania określonych gatunków roślin i zwierząt, umożliwiając ich dalsze rozprzestrzenianie się,
- poprawiają warunki klimatyczno-higieniczne i ekologiczne w obrębie terenów zabudowanych,
- zwiększają turystyczno-wypoczynkową atrakcyjność terenu.

Zbiorowiska łąkowo - pastwiskowe:

Zespoły roślinności łąkowo-pastwiskowej tworzą rozległe połacie w północnej części gminy. Związane są głównie z doliną rzeki Pilicy (rejon na północ od Białobrzegów, Kolonii Brzeźce, Brzeziec, Bud Brankowskich), jak również skupiają się miejscami w pozostałych dolinach rzecznych, będących dopływami Pilicy (dolny i środkowy odcinek rzeki Pierzchnianki pomiędzy Białobrzegami i Suchą Szlachecką i koło Stawiszyna oraz wzdłuż innych cieków rzecznych - pomiędzy Suchą Szlachecką a Kamieniem, okolice Szczytów).

Zbiorowiska roślinności łąkowej odznaczają się szczególnymi walorami przyrodniczymi. Mają one

istotne znaczenie ekologiczne, wodochronne (przeciwdziałanie zakłóceniom bilansu wodnego, poprzez zapobieganie nadmiernemu parowaniu terenowemu, ochrona źródeł, przeciwdziałanie erozji wodnej), hydrologiczne (utrzymanie płytkich wód powierzchniowych), ponadto, choć w nieco mniejszym zakresie, pełnią funkcję glebochronną, klimatyczno-higieniczną, krajobrazową.

Zbiorowiska związane bezpośrednio z doliną Pilicy wyróżniają się znacznym stopniem naturalności.

Zbiorowiska szuwarowo-torfowiskowe:

Zespoły roślinności szuwarowo-torfowiskowej zajmują żyzne siedliska łąk wilgotnych, bagiennych oraz torfowisk. Roślinność ta tworzy malownicze połacie przewijające się w zakolach Pilicy – na odcinku pomiędzy Białobrzegami a Brzeźcami, jak również okala istniejące stawy przy rzece Pierzchniance w Stawiszynie.

Obszary zbiorowisk szuwarowo-torfowiskowych odznaczają się specjalnymi walorami przyrodniczymi – występująca w ich obrębie szata roślinna zawiera gatunki chronione, rzadkie i ginące (różne gatunki turzyc, trzcina, pałka wodna, grąźel żółty i inne), warunkując zarazem byt określonej grupy zwierząt, w tym ptaków wodno-błotnych o znaczej tu różnorodności gatunkowej. Zbiorowiska szuwarowo-torfowiskowe spełniają też istotną rolę ekologiczną i hydrologiczną (naturalna retencja).

j. Fauna

Na terenie gminy Białobrzegi największą powierzchnię zajmuje otwarty krajobraz rolniczy z takimi środowiskami jak pola uprawne, łąki i pastwiska, duże powierzchnie lasów oraz liczne zadrzewienia śródpolne. Fauna kręgowców jest liczna w gatunki i charakterystyczna, gdyż niektóre z nich występują tylko w w.w. siedliskach. Do najcenniejszych faunistycznie obszarów gminy należą systemy wodnych korytarzy ekologicznych. Są to głównie doliny rzek Pilicy i Pierzchni, stanowiące szlaki migracyjne zwierząt wodnych oraz ptaków. O atrakcyjności terenu świadczą głównie: naturalny lub półnaturalny charakter rzek (liczne meandry, zakola oraz fragmenty starorzeczy) oraz ich otoczenia (łąki i fragmenty lasów łągowych oraz olsów).

Na terenie gminy występuje około 149 gatunków ptaków, w tym 124 gatunków lęgowych, wśród których dwa – błotniak stawowy oraz kropiatka wymienione są w „Polskiej czerwonej księdze zwierząt”. Do ssaków zamieszkujących te wodne ekosystemy można zaliczyć: bobry (*Castor fiber*) oraz wydry (*Lutra lutra*).

Na terenach łąk najbardziej typowymi gatunki ptaków będą: skowronek polny (*Alauda arvensis*), świergotek polny (*Anthus campestris*), świergotek łąkowy (*Anthus pratensis*), czeczotka (*Carduelis flammea*), trznadel (*Emberiza citrinella*), pliszka żółta (*Motacilla flava*), kuropatwa (podgatunek: *Perdix perdix petdix* i *Perdix perdix lucida*), bażant (*Phasianus colchicus*), pokląskwa (*Saxicola rubetra*), potrzyszcz (*Emberiza calandra*) oraz kruk (*Corvus corax*). Mogą pojawić się również rzadkie gatunki ptaków, m.in.: czajka (*Vanellus vanellus*), rycyk (*Limosa limosa*), samotnik (*Tringa ochropus*), kszyk (*Galinago galinago*), krwawodziób (*Tringa tptanus*), potrzos (*Emberiza schoeniclus*) oraz inne gatunki związane ze środowiskiem obszarów podmokłych m.in. zimorodek (*Alcedo atthis*), dziwonka (*Carpadacus etythrinus*), cyranka (*Anas querquedula*), świergotek łąkowy (*Anthus pratensis*), dzięcioł zielony (*Picus viridis*) oraz tak rzadkie gatunki jak bocian czarny (*Ciconia nigra*), czy żuraw (*Grus grus*). W pobliżu zadrzewień i zakrzewień śródpolnych pojawiają się takie gatunki jak: jemioluszkę (*Bombycilla garrulus*), wrona siwa (*Corvus corone*), dzięcioł średni (*Dendrocopos medius*), dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), gąsiorek (*Lanius collurio*), pleszka (*Phoenicurus phoenicurus*), sroka (*Pica pica*), kowalik (*Sitta europaea*), cierniówka (*Sylvia communis*) oraz zięba jer (*Fringilla montifringilla*). W bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań mogą pojawiać się: wróbel domowy (*Passer domesticus*), białorzytka (*Oenanthe oenanthe*), szpak zwyczajny (*Sturnus vulgaris*), kawka (*Corvus monedula*), jaskółki dymówka (*Hirundo rustica*), oknówka (*Delichon urbica*), kopciuszek (*Phoenicurus ochruros*), synogarlica turecka (*Streptopelia decaocto*) oraz kulczyk (*Serinus serinus*), które w innych środowiskach nie występują lub występują nielicznie. W pobliżu zadrzewień i zakrzewień mogą pojawiać się takie gatunki jak: jemioluszkę (*Bombycilla garrulus*), wrona siwa (*Corvus corone*), pleszka (*Phoenicurus phoenicurus*), sroka (*Pica pica*), kowalik (*Sitta europaea*), cierniówka (*Sylvia communis*) oraz zięba jer (*Fringilla montifringilla*). W granicach opracowania stwierdzono również występowanie drobnych ssaków, płazów i gadów charakterystycznych dla tego typu obszarów.

Na terenach łąk najczęściej występującym płazem jest głównie żaba trawna (*Rana temporaria*) oraz ropucha szara (*Bufo bufo*). W pobliżu cieków pojawiać się może natomiast żaba wodna (*Rana esculenta*) i ropucha zielona (*Bufo viridis*).

Gady reprezentowane są przez większość krajowych gatunków m.in.: zaskrońce, żmije zygzakowate, padalce oraz jaszczurki - zwinkę i żyworódkę, które będą zasiedlały suche ugory w sąsiedztwie zadrzewień.

Ssaki na terenie łąk i pól uprawnych reprezentowane będą głównie przez te najmniejsze i najbardziej liczne, czyli przez rząd gryzoni i ssaki łożyskowe /nietoperze/. Będą to głównie: mysz polna oraz zaroślowa (*Apodemus agrarius*; *Apodemus sylvaticus*), nornica ruda (*Myodes glareolus*), darniówka pospolita (*Microtus subterraneus*) ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*), kret (*Talpa europaea*) oraz reprezentant rzędu zajęczaków - zajac szarak (*Lepus europaeus*).

W pobliżu zabudowań może występować charakterystyczna fauna ssaków np. mysz domowa (*Mus musculus*), szczur wędrowny (*Rattus norvegicus*) i kuna domowa (*Martes foina*), które są gatunkami typowo synantropijnymi.

Na terenie dużych kompleksów leśnych stwierdzono występowanie m.in. jeleni szlachetnych (*Cervus elaphus*), saren (*Capreolus capreolus*), dzików (*Sus scrofa*), lisów (*Vulpes vulpes*) oraz ptaków, z takimi gatunkami jak kobuz (*Falco subuteo*), trzmiełojad (*Pernis apivorus*), muchołówka mała (*Ficedula parva*) oraz orzechówka (*Nucifraga caryocatactes*).

k. Formy ochrony przyrody

Obszar objęty planem zlokalizowany jest w granicach obszaru objętego ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.): Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki”. Ustanowiony na podstawie uchwały Nr XV/69/38 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Radomiu z dnia 28 czerwca 1983 r. zmieniającej uchwałę nr VI/27/77 w sprawie planu przestrzennego województwa radomskiego do 1990 r. oraz planu społeczno – gospodarczego rozwoju województwa w latach 1976-1980 i kierunków do roku 1985, obszar o powierzchni 640 063,34 ha, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

3. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Ocena uwarunkowań środowiska przyrodniczego, warunków sanitarno-zdrowotnych oraz walorów krajobrazowych obszaru opracowania pozwala na dokonanie diagnozy jego obecnego oraz potencjalnego stanu, jak również możliwości dalszego funkcjonowania. W warunkach naturalnych środowisko przyrodnicze tworzy układ wzajemnie ze sobą powiązanych i wpływających na siebie elementów abiotycznych i biotycznych. Wszelka działalność człowieka powoduje zmiany w pierwotnym stanie równowagi. Przekształceniom i degradacji na skutek antropopresji podlegają poszczególne elementy środowiska, przy czym zmiana jednego wywołuje zaburzenia równowagi w całym układzie, co oddziałuje na pozostałe elementy. Poszczególne komponenty środowiska odznaczają się zróżnicowaną wrażliwością na procesy degradujące, przez co ich stan i możliwości funkcjonowania są również odmienne.

Na terenie miasta Białobrzegi główne źródła zagrożenia środowiska są spowodowane jego zanieczyszczeniem (czyli *wprowadzeniem do powietrza, wody, ziemi, substancji stałych, ciekłych lub gazowych albo energii w takich ilościach lub w takim składzie, który może ujemnie wpłynąć na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę żywą, glebę, wodę lub spowodować inne zmiany w środowisku, w tym również kulturowym*). Powstają one w wyniku postępującego procesu urbanizacji, który przekłada się na rozwój transportu, gospodarki komunalnej itp.

Występujące na terenie objętym planem zagrożenia to przede wszystkim:

- zagrożenia atmosfery,
- stan wód powierzchniowych i podziemnych,

- hałas.

a. Zagrożenia atmosfery

Antropogeniczne rodzaje źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza w ramach terenu objętego projektem planu można podzielić na:

- emisję punktową (zorganizowaną emisję z kominów zakładowych powstałą w wyniku energetycznego spalania paliw i przemysłowych procesów technologicznych) – brak jest danych dotyczących wielkości emisji substancji szkodliwych do atmosfery pochodzących z zakładów zlokalizowanych na terenie miasta, jednak zgodnie z obowiązującymi przepisami emisja zanieczyszczeń do powietrza nie może powodować ponadnormatywnego oddziaływania na stan jakości powietrza,
- emisję liniową - komunikacyjną, pochodzącą głównie z transportu samochodowego. Ruch samochodowy powoduje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów. Źródło emisji komunikacyjnej znajduje się nisko nad ziemią, co sprawia, że zanieczyszczenia emitowane z silników pojazdów kumulują się w najbliższym otoczeniu dróg, a ich wpływ na jakość powietrza maleje wraz z odległością. Brak jest danych dotyczących wielkości emisji substancji szkodliwych do atmosfery pochodzących z transportu na przedmiotowym terenie. Niemniej jednak sektor ten ma coraz większy wpływ na jakość i stan powietrza znajdującego się w ich sąsiedztwie,
- emisje powierzchniową (w skład której wchodzi zanieczyszczenia komunalne). Na terenie miasta funkcjonują kotłownie stanowiące scentralizowany system grzewczy. Z w/w źródła ciepła korzystają jednak głównie budynki mieszkaniowe wielorodzinne oraz obiekty użyteczności publicznej. W związku z powyższym znaczna część terenów mieszkaniowych ogrzewana jest poprzez indywidualne kotłownie lub piece, gdzie często wykorzystuje się paliwa stałe różnej jakości. Chociaż brak informacji dotyczących emisji z w/w źródła ten rodzaj zanieczyszczeń jest szczególnie odczuwalny w sezonie zimowym, kiedy następuje intensyfikacja eksploatacji palenisk.

W oparciu o obowiązujące przepisy Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, dokonuje corocznej oceny jakości powietrza dla województwa śląskiego, celem uzyskania informacji o stężeniu zanieczyszczeń w powietrzu. Przytoczone niżej dane stanowią przytoczenie wyników „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok 2019”.

Na terenie województwa mazowieckiego zostały wydzielone 4 strefy zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 poz. 914):

- Aglomeracja Warszawska – kod strefy PL1401,
- miasto Płock - kod strefy PL1402 - strefa miejska powyżej 100 tysięcy mieszkańców,
- miasto Radom - kod strefy PL1403 - strefa miejska powyżej 100 tysięcy mieszkańców,
- strefa mazowiecka – kod strefy PL1404 – obejmująca pozostały obszar województwa, w tym obszar objęty opacowaniem planu miejscowego.

Wynikiem oceny, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego lub docelowego,
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy dopuszczalny lub docelowy,
- klasa D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Interpretując wyniki klasyfikacji należy pamiętać, że wynik taki nie powinien być utożsamiany ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać bowiem np. lokalny problem związany z daną substancją.

Klasyfikacja strefy mazowieckiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
NO2	SO2	CO	C6H6	PM10	PM 2,5	BaP (PM10)	As (PM10)	Cd (PM10)	Ni (PM10)	Pb (PM10)	O3
A	A	A	A	C	C	C	A	A	A	A	A/D2

Rezultatem końcowym oceny stref pod kątem ochrony roślin, podobnie jak pod kątem ochrony zdrowia, jest określenie klas wynikowych dla poszczególnych zanieczyszczeń w danej strefie. W efekcie oceny przeprowadzonej w 2019 roku, pod kątem ochrony roślin w strefie mazowieckiej stwierdzono brak przekroczeń wartości dopuszczalnych dla tlenków azotu i dwutlenku siarki oraz przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu.

Klasyfikacja strefy mazowieckiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin

Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji		
NOx	SO ₂	O ₃
A	A	A/D2

b. Stan wód powierzchniowych i podziemnych

Spośród wszystkich cieków powierzchniowych znajdujących się na gminy Białobrzegi, badaniami wykonywanymi w ramach sieci monitoringu operacyjnego oraz diagnostycznego wód powierzchniowych w 2018 r. objęto wyłącznie JCWP „Piechrznianka” (krajowy kod to RW200017254949).

W ramach badanych jednolitych części wody[†] oceniono: stan/potencjał ekologiczny, jego stan chemiczny oraz stan. Zgodnie z obowiązującymi przepisami stan/potencjał ekologiczny klasyfikuje się na podstawie zbadanych elementów biologicznych, fizykochemicznych, hydromorfologicznych do jednej z pięciu klas:

- I – oznacza stan/potencjał ekologiczny maksymalny,
- II – oznacza stan/potencjał ekologiczny dobry,
- III – oznacza stan/potencjał ekologiczny umiarkowany,
- IV – oznacza stan/potencjał ekologiczny słaby,
- V – oznacza stan/potencjał ekologiczny zły.

Stan chemiczny badany na podstawie chemicznych wskaźników jakości wód dzieli się na:

- dobry - oznacza stan chemiczny wymagany do spełnienia celów środowiskowych ustalonych dla jednolitej części wód powierzchniowych, zgodnie z ustawą Prawo wodne,
- poniżej dobrego - jeżeli jeden lub więcej wskaźników chemicznych nie osiąga zgodności ze środowiskowymi normami jakości.

Stan jednolitej części wód określa się jako:

- dobry – w przypadku gdy dana JCW osiąga przynajmniej dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny,
- zły – w każdym innym przypadku niż wymieniony powyżej.

Nazwa JCW	Nazwa pkt. pomiarowo-kontrolnego	JCW	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1-3.5)	Klasa elementów fizykochemicznych specyf. zaniecz. (grupa 3.6)	Potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan JCW

[†] jednolite części wód powierzchniowych rozumiane są jako oddzielne, znaczące elementy wód powierzchniowych, takich jak rzeka lub jej część, jezioro, inne zbiorniki wodne, itp., które dzielą się na naturalne, silnie zmienione i sztuczne

Pierzchnianka	Pierzchnianka - Białobrzegi	naturalna część wód	II	-	>II	II	umiarkowany stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
---------------	-----------------------------	---------------------	----	---	-----	----	------------------------------	-----------------	--------------

Badana JCW charakteryzuje się złym stanem wód.

Podstawowym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych na terenie miasta są ścieki komunalne. Część mieszkańców nie jest podłączona do sieci kanalizacji sanitarnej, jednak prowadzone są inwestycje ukierunkowane na jej rozwój. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, w 2019 r. z sieci wodociągowej korzystało 99,9% mieszkańców miasta, natomiast z sieci kanalizacyjnej jedynie 81%.

c. Hałas

Jednym z bardziej determinujących czynników jakości środowiska jest hałas rozumiany jako *dźwięki niepożądane, uciążliwe, szkodliwe. Może on wywierać niekorzystny wpływ na zdrowie człowieka, świat zwierzęcy i roślinny, a jego szkodliwość zależy od natężenia, częstotliwości, charakteru zmian w czasie, długotrwałości działania.* Hałas występuje powszechnie, zwłaszcza wzdłuż tras komunikacyjnych, obiektów przemysłowych i usługowych o charakterze wytwórczym.

Na terenie objętym planem za główne źródło hałasu należy uznać hałas drogowy, uzależniony od wielu czynników, w tym m.in.:

- od układu drogowego,
- natężenia i struktury ruchu,
- średniej prędkości strumienia pojazdów,
- stanu technicznego nawierzchni,
- stanu technicznego pojazdów.

Drogą generującą największy ruch, a co za tym idzie również znaczny hałas, jest droga krajowa Nr 48. Według Generalnego Pomiaru Ruchu wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w 2015, natężenie ruchu na przedmiotowej drodze kształtowało się następująco:

Średni dobowy ruch na odcinku pomiarowym zlokalizowany na terenie Białobrzegów w 2015 r.

Odcinek	Pojazdy silnikowe ogółem	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów silnikowych						
		Motocykle	Sam. osob. mikrobusy	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Autobusy	Ciągniki rolnicze
					bez przycz.	bez przycz.		
droga krajowa nr 48 (Białobrzegi/ przejście)	6104	35	5031	613	159	198	98	10

d. Oddziaływanie elektroenergetyczne

Ponieważ na terenie objętym planem nie przeprowadzono badań w zakresie monitoringu pól elektromagnetycznych (PEM), nie jest możliwe dokonanie szczegółowych analiz w tym zakresie. Niemniej jednak do potencjalnych źródeł oddziaływania w tym zakresie można zaliczyć tu istniejące linie elektroenergetyczne niskiego napięcia.

4. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH I INNYCH USTALEŃ ZAWARTYCH W MIEJSCOWEYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

a. Informacje o głównych celach, zawartości oraz powiązaniach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami

Celem opracowywanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest korekta przeznaczenia poszczególnych terenów obejmująca w szczególności weryfikację zasad zagospodarowania oraz dostosowanie zasięgu terenów do wytycznych określonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zawartość przedmiotowego planu miejscowego jest zgodna z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są powiązane z:

- Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego zatwierdzonym uchwałą Nr 22/18 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 grudnia 2018 r. Do głównych celów strategicznych w kontekście przedmiotowego planu miejscowego zaliczono przede wszystkim w zakresie ochrony środowiska i zasobów przyrody, poprzez:
 - zapewnienie różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu m. in. poprzez adekwatne zapisy w MPZP,
 - dążenie do zachowania odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej, sprzyjającej retencji wód opadowych, głównie w miastach,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Białobrzegi, przyjętym uchwałą Nr VIII/052/2019 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi z dnia 05 czerwca 2019 r., – projekt planu jest spójny z głównymi założeniami polityki przestrzennej, w tym między innymi:
 - uwzględnia rozwój przestrzenny i funkcjonalny miasta zgodnie z przeznaczeniem terenów określonym na załączniku graficznym rysunku studium,
 - tworzy warunki sprzyjające rozwojowi działalności podmiotów gospodarczych,
 - tworzy warunki do wykorzystania możliwości i zasobów potencjału społeczno-gospodarczego,
 - uwzględnia wytyczne dotyczące kształtowania projektowanej zabudowy.
- obowiązującym na danym terenie miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą Nr XIV/105/2012 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi z dnia 21 lutego 2012 r. oraz powiązaną z nią prognozą oddziaływania na środowisko.
Ustalenia procedowanego dokumentu, pomimo dokonania korekty układu funkcjonalnego, stanowiącej główny cel zmian, tworzą spójną całość z obszarami sąsiadującymi, dzięki czemu zachowana zostanie ciągłość poszczególnych obszarów funkcjonalnych w ramach zwartej struktury miejskiej. Dodatkowo, analizując prognozę oddziaływania na środowisko sporządzoną na potrzeby niniejszego planu, należy stwierdzić, iż założenia celowe procedowanego dokumentu nie wpływają w istotny sposób na wzrost oddziaływania na tereny sąsiednie,
- opracowaniem ekofizjograficznym.

b. Ustalenia planu

Podstawą formalną do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest uchwała Nr XIX/143/2020 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi z dnia 14 maja 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Białobrzegi obejmującego działki nr 1532/10 i 1532/11 położone w Białobrzegach.

W ramach ustaleń planistycznych określono:

- przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające, poprzez co wyodrębniono następujące tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania:

- MW – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- U – teren zabudowy usług publicznych,
- ZP – teren zieleni urządzonej,
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu,
- zasady kształtowania krajobrazu,
- granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie,
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu,
- wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,
- szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym,
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji,
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej,
- zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu,
- stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

W ramach zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, plan:

- nie wyróżnia terenów oraz nie wskazuje lokalizacji obiektów budowlanych i urządzeń technicznych stanowiących elementy składowe układu komunikacyjnego,
- zapewnia obsługę komunikacyjną obszaru objętego planem – zgodnie z przepisami odrębnymi poprzez zlokalizowane poza jego granicami:
 - drogę krajową nr 48 - ul. Spacerową,
 - drogę powiatową nr 1126W - ul. Mikowską,
- określa obsługę parkingową:
 - ustala minimalną liczbę miejsc postojowych, z uwzględnieniem miejsc zlokalizowanych w garażach:
 - = 1 stanowisko na każdy lokal mieszkalny w budynku mieszkalnym wielorodzinnym,
 - = 1 stanowisko na każde rozpoczęte 50 m² powierzchni sprzedaży budynku handlowego lub części budynku o tej funkcji,
 - = 1 miejsce na każde rozpoczęte 50 m² powierzchni użytkowej pozostałych budynków usługowych lub części budynków o tej funkcji,
 - dla terenu oznaczonego symbolem U ustala obowiązek realizacji miejsc postojowych przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową w ilości nie mniejszej niż 1 stanowisko na każde rozpoczęte 25 miejsc, przy czym dopuszcza się odstępianie od przedmiotowego obowiązku w przypadku gdy wymagana liczba miejsc postojowych jest mniejsza niż 5,

W ramach modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, plan ustala:

- obsługę obszaru objętego planem w zakresie infrastruktury technicznej z istniejących i projektowanych sieci,
- dopuszcza, zgodnie z przepisami odrębnymi, budowę nowych oraz przebudowę, rozbudowę i remont istniejących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w ramach wszystkich terenów w granicach obszaru objętego planem,
- zakazuje budowy nowej oraz rozbudowy i przebudowy istniejącej sieci elektroenergetycznej w formie napowietrznej,
- zaopatrzenie w wodę: z sieci wodociągowej, z uwzględnieniem wymagań ochrony przeciwpożarowej wynikających z przepisów odrębnych,
- zaopatrzenie w energię elektryczną:
 - z sieci elektroenergetycznej,
 - z instalacji odnawialnego źródła energii, z zastrzeżeniem §7 pkt 3 lit. e tekstu planu,
- zaopatrzenie w ciepło:
 - z indywidualnych lub scentralizowanych systemów grzewczych,
 - z instalacji odnawialnego źródła energii, z zastrzeżeniem §7 pkt 3 lit. e tekstu planu,
- zaopatrzenie w gaz: z sieci gazowej,
- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej;
- odprowadzanie wód opadowych i rotopowych:
 - do sieci kanalizacji deszczowej,

- do gruntu w granicach działki budowlanej,
- gospodarka odpadami: gromadzenie, segregacja i usuwanie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi.
- inwestycje z zakresu łączności publicznej: zgodnie z przepisami odrębnymi.

5. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM ALBO KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Białobrzegi obejmujący działki nr 1532/10 i 1532/11 położone w Białobrzegach jest dokumentem planistycznym o znaczeniu lokalnym. W trakcie jego sporządzania ważnym aspektem była realizacja celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

Podstawy prawne do przeprowadzenia postępowania w sprawie tzw. strategicznych ocen oddziaływania na środowisko zostały precyzyjnie określone w prawodawstwie Unii Europejskiej, jak i w prawie polskim. Uwarunkowania prawne projektowanego dokumentu dotyczące celów i zasad ochrony środowiska wynikają z zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, ustaw pokrewnych, rozporządzeń oraz dyrektyw. Obecnie polskie przepisy prawne pozostają w zasadniczej zgodności z postanowieniami unijnej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21 lipca 2001 r.), tzw. Dyrektywa SEA. Polskie prawo uwzględnia również przepisy dyrektyw dotyczących sieci obszarów NATURA 2000, tj. Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. WE L 103 z 25 kwietnia 1979 r. z późn. zm.) tzw. Dyrektywa Ptasia oraz dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22 lipca 1992 r. z późn. zm.) tzw. Dyrektywa Siedliskowa.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- Dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 roku w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05 lipca 1985 r. z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne) oraz dyrektywy Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 roku zmieniająca dyrektywę 85/337/EWG w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne,
- Dyrektywy Wodnej (Dz. U. UE L z 2000 r. Nr 327, poz.1.) Dyrektywa 2000/60/We Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 roku w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14 lutego 2003 r.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 roku przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25 czerwca 2003 r.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21 lipca 2001 r., Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne),
- Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim. Dyrektywa weszła w życie 26 listopada 2007 r., a jej głównym celem jest ustanowienie ram dla oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, w celu ograniczenia negatywnych konsekwencji dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, związanych z powodzią na terytorium Wspólnoty,

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 roku dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29 stycznia 2008 r.).

Ponadto polskie prawodawstwo uwzględnia ustalenia:

- Dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 roku w sprawie odpowiedzialności za zapobieganie i naprawę szkód w środowisku (Dz. Urz. WE L 143/56 z 30 kwietnia 2004 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 roku dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29 stycznia 2008 r.),
- Dyrektywy Rady 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 roku w sprawie odpadów (Dz. Urz. WE L 194 z 25 lipca 1975 r., L 78 z 26 marca 1991 r. i L 377 z 23 grudnia 1991 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 roku odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. Urz. WE L 189 z 18 lipca 2002 r.).

Wymienione powyżej Dyrektywy stanowią jedynie część aktów obowiązujących w polskim prawodawstwie, najistotniejszych z punktu widzenia sporządzanego dokumentu.

Ponadto Polska od szeregu lat aktywnie uczestniczy na forum międzynarodowym w pracach organizacji, instytucji i konwencji, które mają na celu rozwiązanie globalnych i regionalnych problemów ochrony środowiska oraz trwałego i zrównoważonego rozwoju. Jedną z form tej działalności jest przyjmowanie i realizacja zobowiązań określonych w międzynarodowych porozumieniach i konwencjach. Polska jest obecnie stroną następujących konwencji i protokołów z dziedziny ochrony środowiska (istotnych z punktu widzenia niniejszej prognozy):

- Konwencji o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska z 19 września 1979 r.),
- Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska z 23 czerwca 1979 r.),
- Konwencji o różnorodności biologicznej z Nairobi z 22 maja 1992 r.; Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości (Konwencja Genewska z 13 listopada 1979 r.),
- Konwencji w sprawie ochrony warstwy ozonowej (Konwencja Wiedeńska z 22 marca 1985 r.);
- Konwencji o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych z 22 marca 1989 r. (Konwencja Bazylejska),
- Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UN FCCC) z 5 czerwca 1992 r.,
- Konwencji o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych z dnia 17 marca 1992 r.,
- Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Konwencja z Espoo z 25 lutego 1991 r.),
- Konwencji EKG ONZ w sprawie społecznego dostępu do informacji, podejmowania decyzji i sądownictwa w ochronie środowiska (Konwencja z Aarhus z czerwca 1998 r.).

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projekcie planu, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągnęte również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

Na szczeblu krajowym, cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe, w tym: II Polityka Ekologiczna Państwa oraz Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016. Oba te dokumenty respektują zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Rzeczpospolitą Polską ochrony środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz koniecznością zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom. Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych

i w zakresie jakości środowiska. Część z nich została uwzględniona przy sporządzaniu projektu planu, a do najważniejszych wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń planistycznych, wymienić należy m.in.:

- ochronę gleb – plan wprowadza ustalenia zabezpieczające środowisko glebowe oraz powierzchnię ziemi, między innymi poprzez uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej, ustalenie parametrów dotyczących maksymalnej powierzchni zabudowy, czy minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, dzięki czemu zapewni odpowiednie warunki dla życia organizmów żywych, w tym organizmów glebowych, produkcji materii organicznej, warunki infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu,
- jakość wód – plan wprowadza ustalenia zabezpieczające środowisko wodne poprzez uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w ramach analizowanego terenu,
- jakość powietrza, zmiany klimatu - plan wprowadza ustalenia mające na celu poprawę jakości powietrza, poprzez dopuszczenie pozyskiwania energii elektrycznej lub ciepłej ze źródeł indywidualnych o mocy nie przekraczającej 100 kW, wykorzystujących w procesie przetwarzania energię promieniowania słonecznego oraz wykorzystujących energię wiatru o mocy mniejszej niż mikroinstalacja określona w przepisach odrębnych, co pośrednio będzie miało również pozytywny wpływ na zahamowanie zmian klimatu,
- hałas i promieniowanie – plan nakazuje zachowanie dopuszczalnego poziomu hałasu określonego w przepisach odrębnych dla poszczególnych rodzajów terenów,
- różnorodność biologiczną i krajobrazową – plan nakreśla zasady ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu, poprzez regulacje dotyczące wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu, dzięki czemu zapewnia odpowiednie warunki życia organizmów żywych, produkcji materii organicznej, warunki infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu w ramach terenów przeznaczonych do zainwestowania.

Realizacja zasady zrównoważonego rozwoju oraz zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego w opracowanym dokumencie odbywać się będzie zatem poprzez szereg działań uwzględniających w/w dokumenty ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym, w tym: utrzymanie równowagi przyrodniczej, racjonalną gospodarkę istniejących zasobów i wartości środowiska przy uwzględnieniu uwarunkowań gospodarczych, społecznych, kulturowych i regionalnych, co ma sprzyjać trwałemu zrównoważonemu rozwojowi oraz poprawie warunków jakości życia ludności. Cele te będą realizowane poprzez rozwój i uporządkowanie zagadnień związanych z infrastrukturą techniczną oraz ochroną środowiska przyrodniczego.

6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA

W granicach rozpatrywanego obszaru obowiązują ustalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta Białobrzegi, dla terenów zielonych położonych w Białobrzegach przy ul. Spacerowej i Mikowskiej, przyjętej uchwałą Nr XIV/105/2012 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi z dnia 21 lutego 2012 r.

Biorąc pod uwagę zakres wprowadzonych rozwiązań planistycznych należy wskazać, iż główną korektą wprowadzoną procedowanym planem miejscowym, jest wyodrębnienie z jednego terenu – zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej dwóch oddzielnych jednostek funkcjonalnych – terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz terenu zabudowy usługowej. Jednocześnie, kosztem poszerzenia terenów zabudowanych, ograniczona zostanie przestrzeń zieleni urządzonej. Wskazane zmiany w układzie funkcjonalnym mogą sposobować nieznaczny negatywny wpływ na środowisko.

	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótco-terminowe	średnio-terminowe	długo-terminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne
różnorodność biologiczną	X	0	0	X	0	0	0	X	0	0	X
ludzi	0	X	0	X	0	0	0	X	0	0	0

zwierzęta	X	0	0	X	0	0	0	X	0	0	X
rośliny	X	0	0	X	0	0	0	X	0	0	X
wodę	0	X	0	0	0	0	0	X	0	X	0
powietrze	X	0	0	0	X	0	0	0	0	0	X
powierzchnię ziemi	X	0	0	0	0	0	0	X	0	0	X
krajobraz	X	0	0	0	0	0	X	0	0	X	0
klimat (akustyczny)	0	0	0	X	X	0	0	0	0	0	X
zasoby naturalne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
zabytki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
dobra materialne	0	0	0	0	0	0	0	X	0	X	0
X – oddziaływanie, 0 – brak oddziaływania											

Na etapie początkowym związanym z realizacją przedsięwzięć będą przeważać oddziaływania krótkoterminowe, związane z pracą maszyn budowlanych. Wówczas należy spodziewać się lokalnego zwiększenia zanieczyszczeń powstających przy spalaniu oleju napędowego w silnikach maszyn budowlanych. Zmiany powierzchni terenu podczas prac ziemnych będą zjawiskiem trwałym, tylko częściowo odwracalnym, nie ma bowiem możliwości całkowitego odtworzenia pierwotnych warunków glebowych w sensie przyrodniczym. Uciążliwości dla ludzi na tym etapie mogą być związane z transportem materiałów na place inwestycyjne oraz wywozem urobków z wykopów pod fundamenty. Hałas, powstający podczas prac budowlanych wystąpi na skutek pracy maszyn oraz ruchu pojazdów. Czas związany z procesem budowania powinien być jednak relatywnie krótki.

7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO

W niniejszym rozdziale określono, przeanalizowano i dokonano oceny stanu przewidywanych przekształceń środowiska mogących wystąpić na skutek realizacji sformułowanych w planie zapisów.

a. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleb

Realizacja nowej zabudowy i wynikające stąd roboty ziemne w oczywisty sposób naruszają istniejącą strukturę gruntu. W zależności od stopnia przekształcenia powierzchni ziemi transformacji ulegną również gleby, na skutek prowadzenia prac budowlanych nastąpi zmiana ułożenia przypowierzchniowych warstw gleby oraz zmiana składu chemicznego gruntów i ich właściwości technicznych, m.in. uziarnienia, zagęszczenia, stopnia plastyczności. Zmiany te jednak należy uznać za nieuniknione w przypadku tego typu inwestycji. Ustalenia planu dotyczące minimalnych udziałów powierzchni czynnych biologicznie pozwolą jednak przynajmniej częściowo ograniczyć zasięg potencjalnej degradacji gleb i powierzchni ziemi.

b. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Ustalenia planu kompleksowo regulują zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej oraz odprowadzania wód opadowych i roztopowych, jednocześnie odzwierciedlając stan aktualnego wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną, dzięki czemu nie przewiduje się pogorszenia jakości wód podziemnych.

Realizacja przewidzianej planem zabudowy spowoduje zmniejszenie zdolności infiltracyjnych gruntów przypowierzchniowych, przy czym biorąc pod uwagę zakres wprowadzanych zmian, poszerzający jedynie tereny przeznaczone pod zabudowę, stwierdza się brak zwiększonego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne.

c. Oddziaływanie na powietrze

W związku z realizacją zapisów projektu planu nie przewiduje się znaczącego wzrostu negatywnych oddziaływań na jakość powietrza atmosferycznego. Planowane inwestycje będą bowiem oddziaływały na powietrze głównie na etapie inwestycyjnym. Spodziewana jest zwiększona emisja substancji gazowych i pyłowych w trakcie budowy, których źródłem będą: pojazdy, silniki pracujących maszyn, sypkie materiały budowlane związane z pracami budowlanymi. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, o zasięgu ograniczonym do terenu budowy, które powinno ustać po zakończeniu prowadzenia prac budowlanych. Dodatkowo, w celu ograniczenia szkodliwej emisji zanieczyszczeń projekt planu wprowadza zakaz realizacji przedsięwzięć powodujących przekroczenie standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, w szczególności w zakresie hałasu, emisji zanieczyszczeń oraz promieniowania elektromagnetycznego, dzięki czemu realizacja jego zapisów nie spowoduje istotnych odkształceń parametrów jakości powietrza.

Możliwość realizacji urządzeń związanych z pozyskiwaniem energii czy ciepła ze źródeł odnawialnych pośrednio pozytywnie wpłynie na stan jakości powietrza. Te źródła „czystej energii” zastąpią równoważną ilość energii produkowaną w konwencjonalny sposób, zmniejszając tym samym zużycie surowców nieodnawialnych oraz emisję do powietrza zanieczyszczeń pochodzących z procesów ich energetycznego spalania.

Zachowanie puli terenów otwartych i aktywnych biologicznie przyczyni się do ograniczenia rozprzestrzeniania się różnego rodzaju zanieczyszczeń, które są noszone przez wiatr. Drzewa pochłaniają i neutralizują bowiem różne substancje toksyczne, takie jak: dwutlenek węgla, dwutlenek siarki oraz metale ciężkie.

d. Oddziaływanie na krajobraz

Zakres wprowadzonych zmian ogranicza się przede wszystkim do korekty układu funkcjonalnego. Biorąc pod uwagę ustalenia planu, które w zakresie dopuszczalnej formy obiektów, uwzględniają zasady estetyki i spójności z otaczającym krajobrazem, należy wskazać, iż przeobrażenia przestrzeni nie powinny być znaczące, ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo istniejących struktur mieszkaniowych.

Ponadto, z uwagi na lokalizację terenu analizowanego w granicach obszaru przestrzeni publicznej, zapisy planu miejscowego chronią walory estetyczne przedmiotowego terenu, poprzez zapis, wnoszący nakaz wyposażenia terenów w ujednolicone pod względem formy obiekty małej architektury oraz oświetlenie.

Planowane elementy infrastruktury technicznej związane z zaopatrzeniem w energię elektryczną oraz w ciepło z odnawialnych źródeł energii, również nie powinny stanowić obiektów, które w agresywny sposób wtłaczałyby się w istniejący krajobraz, ponieważ w większości będą stanowiły element zintegrowany z budynkiem.

e. Klimat lokalny

Realizacja nowoprojektowanych terenów zabudowy nie przyczyni się do istotnych modyfikacji uwarunkowań termicznych, wietrznych, wilgotnościowych, a tym samym zmiany klimatu lokalnego. Projektowany dokument poprzez wprowadzenie możliwości realizacji urządzeń związanych z pozyskiwaniem energii czy ciepła ze źródeł odnawialnych pośrednio pozytywnie wpłynie na stan jakości powietrza. Te źródła „czystej energii” zastąpią równoważną ilość energii produkowaną w konwencjonalny sposób, zmniejszając tym samym zużycie surowców nieodnawialnych oraz emisję do powietrza zanieczyszczeń pochodzących z procesów ich energetycznego spalania, takich jak: dwutlenek węgla, tlenek diazotu, metan i inne gazy cieplarniane objęte Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian Klimatu.

f. Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy

Ustalenia projektu planu i realizacja nowych obiektów, jak każda inwestycja budowlana, w sposób bezpośredni oddziaływać może na stan siedlisk oraz liczebność i stan gatunków flory i fauny naziemnej,

występujących w obrębie terenu, na którym prowadzone będą prace budowlane. W przypadku realizacji inwestycji na terenach niezabudowanych w wyniku miejscowego usunięcia pokrywy glebowej (pod budowę fundamentów), likwidacji i/lub przemieszczeniu ulegnie fauna glebowa występująca w obrębie prowadzonych prac. Ponadto, w fazie budowy okresowo wystąpi także oddziaływanie na faunę naziemną bytującą/żerującą w obrębie terenu inwestycji. Jego przyczyną będzie wzmożony ruch samochodów oraz praca maszyn budowlanych powodujące hałas, drgania i zanieczyszczenia powietrza. Będą to jednak oddziaływania krótkotrwałe i nie powinny one mieć istotnego wpływu na stan populacji fauny i flory występującej na terenie miasta, nawet w skali lokalnej.

Realizacja przedmiotowych inwestycji nie powinna również w sposób istotny negatywnie wpłynąć na populację ptaków. Przedmiotowy teren, z uwagi na położenie na obszarze zurbanizowanym, charakteryzuje się niską atrakcyjnością dla tej grupy zwierząt, o czym świadczy brak lub/i niska jakość siedlisk. Stwierdza się, zatem iż planowana zmiana zagospodarowania terenu nie przyczyni do znaczącego oddziaływania na szatę roślinną i świat zwierzęcy, a zakres zmian będzie miał charakter miejscowy.

g. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczna podnosi odporność przedsięwzięć oraz obszarów na oddziaływanie zmian klimatu i klęsk żywiołowych. Dobrze funkcjonujące tereny zielone mogą regulować np.: strumienie deszczówki zmniejszając ryzyko zalania. Obszary zielone mają wpływ chłodzący i ograniczają oddziaływanie fal upałów, zwłaszcza wśród zwartej zabudowy. Rośliny stabilizują glebę, ograniczając ryzyko osuwisk. Wspieranie różnorodności może również przynieść wyraźne korzyści w zakresie obiegu węgla, zwiększając możliwość pochłaniania i składowania dwutlenku węgla w glebie i materii roślinnej. W związku z powyższym bardzo istotna z punktu widzenia projektowanego dokumentu była ochrona bioróżnorodności, co pośrednio będzie przeciwdziałać negatywnym skutkom klęsk żywiołowych, które w wyniku zmian klimatycznych mogą stanowić coraz większe źródło zagrożenia.

Zapisy projektu zmiany planu chronią różnorodność biologiczną, poprzez racjonalne kształtowanie przestrzeni, co wiąże się z lokalizowaniem funkcji i odpowiednim sposobem zagospodarowania terenu, zgodnym z jego predyspozycjami przyrodniczymi (walorami i wrażliwością na degradację). Rozwój układów zabudowy maksymalnie wykorzystuje już istniejące zainwestowanie (w szczególności sieć drogową, systemy infrastruktury technicznej) i zagospodarowanie, a w ich ramach nie zidentyfikowano miejsc, które mogłyby pełnić funkcję siedlisk dla większej populacji organizmów roślinnych, zwierzęcych (zwłaszcza ptaków i owadów), czy też mikroorganizmów decydujących o różnorodności danego obszaru. Dodatkowo projekt planu wprowadza zasady ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu poprzez wprowadzenie wskaźników dotyczących wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu, dzięki czemu zapewnia odpowiednie warunki życia organizmów żywych, produkcji materii organicznej, warunki infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu w ramach terenów przeznaczonych do zainwestowania.

h. Oddziaływanie na obszary chronione

Obszar objęty projektem planu znajduje się w granicach terenów objętych ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.): Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki”. Obejmuje on tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Stwierdza się, iż ustalenia planu nie będą miały wpływu na obszar chroniony, przede wszystkim ze względu na:

- brak występowania chronionych gatunków siedlisk przyrodniczych,
- niewielkie przekształcenia zagospodarowania względem stanu istniejącego oraz przesądzeń wynikających z obowiązujących dokumentów planistycznych.

i. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Jako zasoby naturalne można rozumieć każdy element środowiska przyrodniczego. Ponieważ jednak wpływ ustaleń planu na wody, gleby, klimat, rośliny, itp. elementy omówiono wcześniej, w tym miejscu pod pojęciem „zasoby naturalne” zdefiniowano oddziaływanie na złoża surowców naturalnych.

Obszar objęty planem położony jest:

- poza obszarami występowania udokumentowanych złóż kopalin,
- w granicach obszarów występowania wód podziemnych - Główny Zbiornik Wód Poziemnych Nr 215 „Subniecka warszawska”.

Ze względu na zakres ustaleń planu regulujący kwestię gospodarki wodno-ściekowej oraz fakt, iż ww. zasoby wód podziemnych definiowane są jako zbiornik charakteryzujący się dobrą izolacją poziomą zbiornikowego, można stwierdzić, iż realizacja przedsięwzięć określonych planem miejscowym nie będzie miała żadnego wpływu na zasoby naturalne.

j. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Żadne z przedsięwzięć określonych w planie nie będzie źródłem istotnych zmian w klimacie akustycznym (poza zwiększonym krótkotrwałym hałasem związanym z prowadzeniem prac budowlano-montażowych, który jednak ogranicza się do terenu budowy, zaplecza budowy oraz dróg dojazdowych i związany jest z każdym procesem inwestycyjnym). Mając na uwadze wymagania obowiązujących przepisów, dotyczących zasad kształtowania warunków akustycznych w środowisku, w ustaleniach planu dokonano kwalifikacji akustycznej wyznaczonych terenów, z uwzględnieniem dopuszczalnego poziomu hałasu określonego wskaźnikami hałasu w przepisach odrębnych: teren oznaczony symbolem MW jak dla terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego.

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż respektowanie zapisów planu pozwoli na zachowanie klimatu akustycznego na poziomie określonym w przepisach odrębnych.

k. Emitowanie pól elektromagnetycznych

W ramach obszaru opracowania nie występują obiekty będące źródłem emisji pola elektromagnetycznego. Niemniej jednak do potencjalnych źródeł oddziaływania w tym zakresie można zaliczyć istniejące linie elektroenergetyczne niskiego i średniego napięcia.

l. Oddziaływanie na ludzi

Plan przewiduje zabezpieczenia ludzi przed ewentualnymi niepożądanymi oddziaływaniami będącymi skutkiem jego realizacji w postaci przepisów określających sposób zagospodarowania obszarów, w których może dojść do wystąpienia szkodliwych oddziaływań.

W celu uniknięcia potencjalnych oddziaływań na zdrowie ludzi ustalenia planu:

- zakazują realizacji przedsięwzięć powodujących przekroczenie standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, w szczególności w zakresie hałasu, wibracji, emisji zanieczyszczeń oraz promieniowania elektromagnetycznego,
- zakazują realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem przedsięwzięć stanowiących cele publiczne w rozumieniu przepisów odrębnych,
- kwalifikują wyznaczone tereny pod względem akustycznym wskazując jednocześnie dopuszczalne dla nich poziomy hałasu określone wskaźnikami hałasu w przepisach odrębnych.

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż przy respektowaniu zapisów planu nie przewiduje się elementów przestrzeni mogących mieć bezpośredni stały negatywny wpływ na zdrowie i warunki życia ludzi.

m. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W granicach obszaru objętego planem nie występują przedsięwzięcia obarczone ryzykiem wystąpienia poważnej awarii.

Odrębnym tematem oddziaływania każdego przedsięwzięcia na środowisko są natomiast sytuacje awaryjne. Zdarzenia tego typu są zazwyczaj nagłe i trudne do przewidzenia.

8. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Określenie zestawu uniwersalnych wytycznych służących ochronie przyrody i środowiska oraz niwelujących negatywne oddziaływania jest trudne. W zależności od zastosowanej techniki oraz opracowanej technologii, wrażliwość poszczególnych komponentów środowiska i przyrody na niekorzystne formy oddziaływania jest różna.

Ustalenia planu w celu zminimalizowania potencjalnych oddziaływań, które mogą być skutkiem realizacji jego zapisów, wprowadzają następujące rozwiązania eliminujące, ograniczające i kompensujące:

- zakazują realizacji przedsięwzięć powodujących przekroczenie standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, w szczególności w zakresie hałasu, wibracji, emisji zanieczyszczeń oraz promieniowania elektromagnetycznego,
- zakazują realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem przedsięwzięć stanowiących cele publiczne w rozumieniu przepisów odrębnych,
- kwalifikują wyznaczone tereny pod względem akustycznym, wskazując jednocześnie dopuszczalne dla nich poziomy hałasu, określone wskaźnikami hałasu w przepisach odrębnych,
- określają niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania wyznaczonych terenów zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- ustalają zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu.

W przypadku respektowania zapisów planu stan środowiska przedmiotowego obszaru nie powinien ulec pogorszeniu, dlatego w prognozie oddziaływania na środowisko nie wyznacza się dodatkowych rozwiązań, które mogłyby zapobiegać, ograniczać i rekompensować negatywny wpływ na środowisko projektowanego zagospodarowania.

9. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU

W ustaleniach planu położono szczególny nacisk na działania zarówno zabezpieczające środowisko, jak i modelujące je w ten sposób, który stara się harmonijnie wpisać każdy proces inwestycyjny. Projektowane funkcje przyczynią się do pewnych zmian w stanie środowiska, które szczegółowo zostały opisane w przedmiotowej prognozie oddziaływania na środowisko. Jednak przy zastosowaniu szeregu rozwiązań, mających na celu zminimalizowanie potencjalnych negatywnych oddziaływań, nie należy spodziewać się skutków, które należałoby klasyfikować w kategorii zagrożeń środowiska.

W związku z powyższym nie formułuje się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w planie. Prognoza oddziaływania na środowisko była sporządzana równocześnie z opracowaniem planu miejscowego. Dzięki temu możliwe było wprowadzenie takich rozwiązań, które pozwoliły na uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych, doprowadzając do wyboru najkorzystniejszych, a zarazem optymalnych kierunków działań.

10. TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY, JAKIE NAPOTKANO OPRACOWUJĄC PROGNOZĘ.

W trakcie przedmiotowej analizy nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.

Żadne rozwiązania zawarte w projektowanym dokumencie nie będą powodować transgranicznego oddziaływania na środowisko.

12. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W przypadku braku realizacji postanowień przedmiotowego dokumentu zakres potencjalnych zmian jakie mogą wystąpić w środowisku uzależniony będzie od wdrożenia ustaleń obowiązującej na danym obszarze zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta Białobrzegi, dla terenów zielonych położonych w Białobrzegach przy ul. Spacerowej i Mikowskiej - uchwała Nr XIV/105/2012 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi z dnia 21 lutego 2012 r. Szczegółowe informacje dotyczące potencjalnych zmian w środowisku, zawarte zostały w prognozie oddziaływania na środowisko w/w aktu planistycznego.

13. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.

Zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Burmistrz Miasta i Gminy Białobrzegi – zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji rady przeprowadzić analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym (w tym realizacji projektowanego dokumentu). Jednak przepisy w/w ustawy nie regulują metod analizy zapisów planu. Instrumentem badania jakości środowiska jest monitoring, zapisany w odrębnych aktach prawnych. Za najważniejsze, z punktu widzenia ochrony środowiska należy uznać monitorowanie emisji hałasu czy emisji zanieczyszczeń.

Skutki realizacji postanowień planu w zakresie oddziaływania na środowisko będą w związku z powyższym podlegać bieżącym ocenom i analizom w oparciu o pomiary uzyskiwane w ramach państwowego monitoringu środowiska, będącego systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku, do których przekazywania Rzeczpospolita Polska jest zobowiązana na mocy zobowiązań międzynarodowych. Działalność Państwowego Monitoringu Środowiska koordynuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska, za pośrednictwem Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska. W realizacji zadań Państwowego Monitoringu Środowiska uczestniczą również inne jednostki, w tym: Państwowy Instytut Geologiczny, Starosta Białobrzegi. Wszystkie w/w instytucje prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.). Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów, możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszy dokument jest prognozą oddziaływania na środowisko dotyczącą ustaleń „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Białobrzegi obejmującego działki nr 1532/10 i 1532/11 w Białobrzegach”, którą wykonuje się w ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Sporządzony dokument zawiera prezentację i ocenę w/w planu z punktu widzenia problemów środowiska przyrodniczego, jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Prognoza zawiera część tekstową i graficzną. Część opisowa prognozy składa się z następujących elementów:

- Informacji ogólnych (wprowadzenia) na temat sporządzanego dokumentu, jego podstaw prawnych, przedmiotu i celu opracowania oraz materiałów wykorzystywanych przy sporządzaniu prognozy,
- Analizy i oceny stanu istniejącego środowiska, z uwzględnieniem elementów chronionych – obszar objęty planem znajduje się:
 - poza obszarami występowania udokumentowanych złóż kopalin,
 - poza granicami obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych,
 - poza granicami stref ochronny bezpośredniej ujęcia wody,
 - częściowo, w granicach strefy obejmującej obszar w odległości:
 - 50 m od cmentarza,
 - 150 m od cmentarza,
 - w granicach obszarów występowania wód podziemnych - Główny Zbiornik Wód Poziemnych Nr 215 „Subniecka warszawska”,
 - w granicach obszaru podlegającego ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.): Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki”,
 - poza obszarami ujętymi w gminnej ewidencji zabytków oraz objętymi formami ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r., poz. 282 z późn. zm.),
 - poza terenami górniczymi wyznaczonymi na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo górnicze i geologiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 1064 z późn. zm.),
 - poza obszarami, o których mowa w art. 88d ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.):
 - poza obszarami, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego,
 - poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią,
 - poza obszarami obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego,
 - poza zasięgiem oddziaływania przedsięwzięć określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839),
 - poza strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania wynikającymi z rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW,
 - poza obszarami ograniczonego użytkowania oraz strefami przemysłowymi,
 - poza terenami zamkniętymi oraz zasięgiem ich stref ochronnych,
- Przedstawienia rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w planie – na obszarze objętym planem ustalono następujące przeznaczenie terenów:
 - MW – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
 - U – teren zabudowy usług publicznych,
 - ZP – teren zieleni urządzonej.

W ramach modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej plan ustala: obsługę obszaru objętego planem w zakresie infrastruktury technicznej z istniejących i projektowanych sieci; budowę nowych oraz przebudowę, rozbudowę i remont istniejących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w ramach wszystkich terenów objętych planem; zakaz (za wyjątkiem sieci oświetlenia ulicznego) realizacji nowych oraz rozbudowy istniejących sieci elektroenergetycznych w formie napowietrznej; zasady zaopatrzenia w wodę, energię elektryczną, ciepło i gaz, zasady gospodarki ściekami i odpadami.

W ramach modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji plan ustala obsługę komunikacyjną obszaru objętego planem oraz zasady obsługi komunikacyjnej i parkingowej,
- Omówienia celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu – przy sporządzaniu planu miejscowego miały zastosowanie różne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu

- wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w tym między innymi: ochronę gleb, jakość wód, jakość powietrza, zmiany klimatu, hałas i promieniowanie, różnorodność biologiczną i krajobrazową,
- Analizy i oceny przewidywanego znaczącego oddziaływania będącego skutkiem realizacji planu – realizacja ustaleń planu, jak wszelkich prac budowlanych, może bezpośrednio, aczkolwiek krótkotrwale oddziaływać na poszczególne komponenty środowiska naturalnego, poprzez wzrost poziomu hałasu, czy gromadzenie się zanieczyszczeń, przy czym uwzględniając obowiązek respektowania zapisów planu, dotyczących zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego nie przewiduje się, by jakiegokolwiek projektowane przedsięwzięcia mogły stanowić źródło stałego, negatywnego oddziaływania na środowisko,
 - Przedstawienia rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu – plan, w celu zminimalizowania potencjalnych oddziaływań, które mogą być skutkiem realizacji jego zapisów, wprowadza szereg rozwiązań eliminujących, ograniczających i kompensujących możliwe negatywne oddziaływania, z czego do najważniejszych zaliczyć można:
 - zakaz realizacji przedsięwzięć powodujących przekroczenie standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, w szczególności w zakresie hałasu, wibracji, emisji zanieczyszczeń oraz promieniowania elektromagnetycznego,
 - zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem przedsięwzięć stanowiących cele publiczne w rozumieniu przepisów odrębnych,
 - kwalifikację akustyczną wyznaczonych terenów.

W wyniku respektowania zapisów planu stan środowiska przedmiotowego obszaru nie powinien ulec pogorszeniu, dlatego w prognozie oddziaływania na środowisko nie wyznacza się dodatkowych rozwiązań, które mogłyby zapobiegać, ograniczać i rekompensować negatywny wpływ na środowisko projektowanego zagospodarowania,

- Przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w planie – ponieważ w ustaleniach planu położono szczególny nacisk na działania zarówno zabezpieczające środowisko, jak i modelujące je w ten sposób, który stara się harmonijnie wpisać każdy proces inwestycyjny w otaczający krajobraz oraz zastosowano szereg rozwiązań mających na celu zminimalizowanie potencjalnych oddziaływań, nie należy spodziewać się skutków, które należałoby klasyfikować w kategorii zagrożeń środowiska. W związku z powyższym nie formułuje się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w planie,
- Informacji o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko - żadne rozwiązania zawarte w projektowanym dokumencie nie będą powodować transgranicznego oddziaływania na środowisko.
- Potencjalnych zmiany w środowisku, które mogłyby powstać w przypadku braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu - w przypadku braku realizacji postanowień przedmiotowego dokumentu zakres potencjalnych zmian jakie mogą wystąpić w środowisku uzależniony będzie od wdrożenia ustaleń obowiązującej na danym obszarze zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta Białobrzegi, dla terenów zielonych położonych w Białobrzegach przy ul. Spacerowej i Mikowskiej - uchwała Nr XIV/105/2012 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi z dnia 21 lutego 2012 r. Szczegółowe informacje dotyczące potencjalnych zmian w środowisku, zawarte zostały w ramach prognozy oddziaływania na środowisko opracowanej do w/w aktu planistycznego,
- Propozycji dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Burmistrz Miasta i Gminy Białobrzegi – zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji rady przeprowadzić analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym (w tym realizacji projektowanego dokumentu). Jednak przepisy w/w ustawy nie regulują metod analizy zapisów planu. Instrumentem badania jakości środowiska jest monitoring, zapisany w odrębnych aktach prawnych. Za najważniejsze, z punktu widzenia ochrony środowiska należy uznać monitorowanie emisji hałasu czy emisji zanieczyszczeń.

Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Białobrzegi obejmującego działki nr 1532/10 i 1532/11 położone w Białobrzegach